

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

گزارش اقدامات تعمیق باورهای دینی

فهرست :

مقدمه:

ارزش‌ها احساسات ریشه‌داری هستند که اعضای یک جامعه در آن‌ها سهیم‌اند و همین احساسات غالباً اعمال و رفتارهای اعضای جامعه را تعیین می‌کنند. ارزش‌های دینی^۱ به تبع حضور دین در یک جامعه و التزام دینداران به مبانی و اصول دین معنا می‌یابند و معمولاً در دو حالت ذهنی (باورهای دینی) و عینی (رفتارهای دینی) نمود پیدا می‌کند.

دین با پیچیدگی و وسعتی که دارد، تمام زوایای وجودی و زندگی بشر را تحت الشعاع قرار داده است و نمی‌تواند پدیده‌ای تک‌بعدی و ساده باشد. ایمان به خداوند به عنوان محور دین فرایندی چند بُعدی همانند نگرش‌ها، باورها، عواطف، تجارب و مناسبات را در بر می‌گیرد. پدیده‌دینداری^۲ از موضوعات قابل توجهی است که اهمیت آن از کثرت تلاش‌ها بی‌می‌تواند رها شود. سال‌ها یا خیر بر ایساختوبه‌کار گیر یسنج جبهه‌ای دینداریمصرف شده‌است. این تلاش‌ها از دلایقضااتوضرورت‌های قابل‌درک‌کیبیر و نآمد‌هاستکه‌نمی‌توانستند و نپاس‌خباقی‌بماند. ضرورت‌این‌مطالعات‌به‌طور‌عام‌بر‌خاسته‌از‌نفوذ‌و‌اعتبار‌یاستکه‌هنوز‌دین‌بر‌ای‌ناسی‌انواع‌اجتماع‌دارد. دین‌اصول‌حد‌تب‌خسوز‌مینهم‌مشت‌کیر‌افراهم‌ساخته‌وبه‌انسان‌اجاز‌همیدهد‌تا‌با‌فائقاً‌مدنبر‌تمایلات‌خود‌خواهانه‌شان‌وبه‌خاطر‌عشقبه‌ه منوعانش‌ان‌فرا‌از‌این‌خود‌خواهیه‌ها‌عمل‌کنند. دین‌سنگ‌بنیاس‌مانا‌اجتماعی‌ومنبع‌بیرای‌ارزش‌های‌اجتماعی‌اس‌توبر‌گزینش‌های‌فر‌دیو‌بسیار‌یاز‌مینهم‌ایز‌ند‌گیر‌وز‌مره‌تأثیر‌می‌گذارد‌و‌هم‌چنین‌به‌عنوان‌تجلی‌بر‌و‌جمعی‌و‌عامل‌هم‌بسیار‌تکیو‌یک‌پار‌چگی‌جامعه‌مح‌س‌وبمی‌ش‌ود. از س‌وی دیگر‌تحلیل‌های‌نظر‌بیبانگرا‌ناستکه‌در‌جوامع‌در‌حال‌گذار،‌دیندار‌یک‌یا‌زیاد‌متغیر‌های‌اجتماعی‌استکه‌هدست‌خوش‌تحوالات‌گسترده‌های‌میشود،‌تحوالات‌مربوط‌به‌دینداری‌و‌توجه‌و‌پایبندی‌به‌ارزش‌های‌دینی‌در‌جامعه‌ایران‌دچار‌تحوالات‌اساسی‌شده‌است،‌به‌گونه‌ای‌که‌امروز‌های‌ایران‌از‌یک‌طرف‌تحت‌تأثیر‌فرهنگ‌و‌ارزش‌های‌دینی‌جامعه‌خود‌هستند،‌ارزش‌های‌یک‌هم‌مورد‌احترام‌خانواده‌ها‌و‌اجتماعات‌محلی‌است‌و‌از‌طرف‌دیگر‌متأثر‌از‌نهادهای‌آموزشی،‌رسانه‌های‌جمعی (داخلی‌و‌خارجی)‌و‌عناصر‌ساخت‌دین‌ای‌مدن‌ن‌هستند.

پرداختن به موضوع دین و دینداری در جامعه دینی ایران از ضرورت‌هایی است که هر روز واقعیت بیشتری می‌یابد (از آن رو که جامعه ایران خواه ناخواه در معرض امواج مدرنیته هم قرار گرفته است و در اثر چنین وضعیتی در مواردی شاهد تعارض‌ها و تضادهایی بین ارزش‌های دینی و ارزش‌های مدرن هستیم). در پرتو تحولات جدید که دگرگونی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گسترده‌ای در جامعه ایران به دنبال داشته است، تغییرات نسبتاً وسیعی در وضعیت خانواده ایرانی، سبک‌های زندگی، ارزش‌های فرهنگی و دینی جامعه، نوع نگاه به انسان و زندگی انسانی، حضور زنان و دختران در مشاغل گوناگون، حضور زنان در جایگاه‌های گوناگون اجتماعی، افزایش آگاهی زنان، توجه به حقوق زنان و مواردی از این دست که همگی نشان از تغییرات گسترده‌ای می‌دهد برای یک جامعه

^۱ -Religion Values

^۲ -Religiosity

جامعه‌ی ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

توسعه‌یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزشهای اسلامی، ملی و انقلابی با تأکید بر: مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادیهای مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسانها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضایی. برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی. امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه‌جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصتهای برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده به دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب.

فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان‌کاری، انضباط روحیه‌ی تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای براساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره) دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان براساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

۲- قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰)

این قانون؛ موضوع تعمیق باورهای دینی مورد توجه قرار گرفته است:

متن ماده ۲۳۰: "دولت با همکاری سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط، از جمله مرکز امور زنان و خانواده با هدف تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در عرصه‌های اجتماعی و استیفاء حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه زمینه‌ها با تدوین و تصویب «برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» مشتمل بر محورهای تحکیم بنیان خانواده، بازنگری قوانین و مقررات مربوطه، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، توسعه و ساماندهی امور اقتصادی - معیشتی با اولویت ساماندهی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست، تأمین اجتماعی، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، ارتقاء سلامت، توسعه توانایی‌های سازمان‌های مردم‌نهاد، ارتقاء توانمندی‌های زنان مدیر و نخبه، توسعه تعاملات بین‌المللی، تعمیق باورهای دینی و اصلاح ساختار اداری تشکیلاتی زنان و خانواده اقدام قانونی نماید."

۳- قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

در این قانون که در ۱۳ دی ماه ۱۳۸۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است، تکالیفی برای نهادها و دستگاهها از جمله معاونت امور زنان و خانواده (مرکز امور زنان و خانواده سابق) تعیین شده است.

تکالیف مقرر در قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب برای معاونت امور زنان و خانواده

۱- تحقیق و تدوین کتب و مقالات مناسب در خصوص فلسفه حجاب و عفاف و شیوه‌های رواج آن در کشور و پاسخگویی به شبهات طرح شده در زمینه حجاب.

۲- تهیه پودمان‌های آموزشی ترویج فرهنگ عفاف برای خانواده‌ها.

۳- تشکیل دوره‌های آموزشی کوتاه مدت برای ارباب رجوع‌ها در دستگاه‌های اجرایی و تشکیلات غیر دولتی.

۴- برگزاری همایش‌ها، کنفرانس‌ها و نشست‌های تخصصی با موضوع فرهنگ عفاف در مراکز علمی - تحقیقاتی.

۵- تشویق و حمایت از NGOهایی که در خصوص ترویج فرهنگ عفاف فعالیت می‌کنند.

۶- همکاری با سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص ترویج نمادها و الگوهای لباس‌های بومی ایرانی و تشویق و حمایت از مراکز تولید و توزیع لباس‌های ملی و اسلامی.

۴- خط مشی و اصول فرهنگی برنامه دولت، ارائه شده از سوی دکتر روحانی رئیس‌جمهور محترم دولت یازدهم^۳

توسعه حوزه فرهنگ، یکی از محورهای برجسته و اساسی برنامه دولت یازدهم است. اهداف راهبردی، راهبردها و اولویت‌های راهبردی حوزه فرهنگ در نقشه راه حوزه فرهنگ ترسیم و در ادامه تشریح شده‌اند.

۱- اهداف راهبردی

اهداف راهبردی حوزه فرهنگی عبارتند از:

نیل به جامعه قرآنی، اخلاقی و متعالی (دین باور و دینمدار)؛

افزایش همبستگی ملی در عین خلاقیت و تکثر فرهنگی؛

توسعه عدالت فرهنگی در دسترسی به فضا و فرآورده‌های فرهنگی؛

سهیم کردن بخش فرهنگ در فرآیندهای توسعه؛

تقویت تولید علمی در کشور و حرکت به سوی جامع‌های دانش بنیان؛

عطف به اهداف فوق، دولت بر مبانی و اصول ذیل تأکید دارد:

• پایبندی به ارزشهای اسلامی؛

• رعایت توازن میان هویت‌های ایرانی - اسلامی؛

---

^۳ متن کامل خط مشی و اصول فرهنگی برنامه دولت، در بخش ضمیمه آورده شده است.

• تقویت انسجام فرهنگی ملی با به رسمیت شناختن تکثر فرهنگی موجود در کشور؛

۲-۱ راهبردها

برای دستیابی به اهداف راهبردی مذکور و در چارچوب اصول فوقالذکر، اولویتهای راهبردی در دو محور کلی سامان یافته‌اند:

توسعه نظام، فناوری و زیرساختهای حوزه فرهنگ؛

گسترش فعالیتها، فرآوردهها و تعاملات فرهنگی.

برای تحقق راهبرد توسعه نظام، فناوری و زیرساختهای حوزه فرهنگ اولویتهای راهبردی زیر پیشنهاد شده‌اند:

۲-۳-۱ تقویت تشکلهای فرهنگی، علمی و هنری

همانگونه که در بخش اجتماعی دولت به دنبال ارتقای سرمایه اجتماعی از مسیر تقویت نهادهای مردمی است، تقویت تشکلهای فرهنگی، علمی و هنری بخشی از برنامه دولت برای تقویت مشارکت اجتماعی اصحاب علم و هنر در جامعه، و تضمین شرایط رشد و بالندگی فرهنگی خواهد بود.

۲-۶-۱ توسعه زیرساختهای بخش فرهنگ و هنر

با توجه به اهمیت توسعه زیرساختهای بخش فرهنگ و هنر، اقدامات زیر در این حوزه انجام خواهد شد.

الف) اصلاح و گسترش آموزش های فرهنگی و هنری در بخش غیردولتی؛

د) حمایت از پژوهشهای بنیادی، راهبردی و کاربردی در فرهنگستانها، پژوهشگاهها و دانشگاهها؛

و) سرمایهگذاری در توسعه صنایع تولید تجهیزات و مواد اولیه بخش فرهنگ و هنر.

۲-۱۰-۱ اصیانت از باورهای دینی و ترویج آنان

مردم ایران نظام سیاسی دینمحور را برگزیده‌اند. دولت نیز بر این باور است که ظرفیتهای بسیاری در اندیشه و معرفت دینی برای ساختن جامعه‌های فرهیخته، متعالی و رو به پیشرفت وجود دارد. از این رو بر اعتلای معرفت و توسعه فرهنگ دینی با تکیه بر منابع اصیل، دوری کردن از قشریگری، خرافهگرایی و انحراف، پرهیز از تبلیغات سطحی، اشاعه عقلانیت در فهم دین، و فراهم کردن شرایط زیست و زندگی دینی برای مؤمنان تاکید دارد. دولت معتقد است ترویج اندیشه دینی باید بدون تحمیل و اجبار، و از مسیر بهبود شرایط زندگی دینی و بر مدار عقلانیت و اسلام رحمانی صورت گیرد. اقدامات این اولویت عبارتند از:

الف) اعتلای معرفت و توسعه فرهنگ قرآنی با تکیه بر منابع اصیل اسلامی؛

ب) مقابله با قشریگری، خرافهگرایی و انحرافات دینی؛

ج) ترک تبلیغات سطحی دینی و تقویت ارتباطات دینی سنتی و چهره به چهره و تقویت ارتباطات و گفتمانهای دینی بر پایه منطق، اقناع و استدلال.

د) بهرهمندی از فناوریهای نوین در توسعه آموزشها و تبلیغات دینی؛

ه) اشاعه عقلانیت در فهم دینی؛

و) ترویج رفتار دینی و تلاش برای تبدیل باورهای دینی به عملکرد اخلاقی.

گزارش اقدامات معاونت در راستای تکالیف مقرر در قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

متن مصوبه: تحقیق و تدوین کتب و مقالات مناسب در خصوص حجاب و عفاف و شیوه‌های رواج آن در کشور و پاسخگویی به شبهات طرح شده در زمینه حجاب

❖ حمایت از طرح‌های پژوهشی

با توجه به اهمیت و ضرورت به کارگیری یافته‌های علمی - پژوهشی در سیاستگذاری در حوزه زنان و خانواده، معاونت اقدام به تعیین اولویت‌های پژوهشی در حوزه تعمیق باورهای دینی به شرح ذیل نموده است:

- بررسی عوامل موثر در پایداری ارزش‌های دینی در بین زنان و دختران

- بررسی اثر بخشی باورهای دین بر تاب‌آوری فردی و اجتماعی زنان و دختران

پس از فراخوان اولویت‌ها، تعدادی طرح در این حوزه دریافت شد که طرح "عوامل موثر بر پایداری ارزش‌های دینی در بین دختران و زنان" مصوب و طرح "بررسی اثر بخشی الگوی آموزشی هستی‌شناسی اسلامی بر تاب‌آوری و معنا داری زندگی زنان نابارور" در دست بررسی می‌باشد.

• طرح "عوامل موثر بر پایداری ارزش‌های دینی در بین دختران و زنان" سال ۱۳۹۵

این طرح با هدف بررسی عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی موثر بر پایبندی دختران و زنان جامعه ایران به ارزش‌های دینی، ارائه الگوی مفهومی، نظری و تجربی مناسب در زمینه ارزش‌های دینی و دینداری، شناخت ابعاد، معرف‌ها و شاخص‌های ارزش‌های دینی در جامعه امروز ایران، شناخت میزان پایبندی دختران و زنان جامعه ایران نسبت به ارزش‌های دینی و ارائه راهکارهای مرتبط در این زمینه در دست انجام می‌باشد.

❖ حمایت از تدوین و انتشار و توزیع کتاب

• نیم قرن مجاهدت و اندیشه ورزی

حمایت از تدوین و چاپ این کتاب به منظور نکوداشت استاد منیر گرجی، قرآن پژوه و اولین و تنها زن عضو مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۹۴ انجام پذیرفته است.

• آیین‌ها و زندگی و معرفت تاریخی

حمایت از تحقیق و تدوین این کتاب به منظور معرفی شخصیت دکتر صادق آیینی وند و نظرات و دیدگاه های ایشان درباره زن و معرفت تاریخی در سال ۱۳۹۴ انجام پذیرفته است.

• راز اثیر

حمایت از چاپ این کتاب که مجموعه ای مشتمل بر ۵۳ عنوان داستانکوتاه در موضوع حجاب و عفاف است، در دست انجام می باشد.

• من زنده ام

حمایت از این کتاب به منظور معرفی الگوهای عینی عرصه ایثار و شهادت و زنده نگه داشتن یاد، نام و خاطره شهیدان و خاطرات دوران اسارت به قلم معصومه آباد در سال ۱۳۹۳ انجام پذیرفته است.

• نگرش قرآن به حضور زن در تاریخ انبیاء

حمایت از این کتاب با توجه به محتوای آن، که به معرفی الگوهای متعدد از زنان در قرآن کریم به قلم استاد منیر گرجی به ۳ زبان (فارسی، عربی و انگلیسی) است در سال ۱۳۹۴ انجام پذیرفته است.

❖ تبادل تفاهم نامه همکاری

• تبادل تفاهم نامه همکاری با سازمان نشر آثار و ارزشهای مشارکت زنان در دفاع مقدس

این تفاهم نامه با هدف معرفی و گسترش نقش زنان در ترویج مولفه های فرهنگ مقاومت، ایثار، جهاد و شهادت در فرهنگ عمومی، ارتقای منزلت اجتماعی زنان ایثارگر و خانواده معظم ایثارگران در سال ۱۳۹۴ به امضاء رسیده است.

• پیش نویس تفاهم نامه همکاری با کارگروه ساماندهی مد و لباس اسلامی ذیل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پیش نویس این تفاهم نامه با اهدافی همچون تبیین مفاهیم و الگوسازی عفاف و حجاب در سبک زندگی اسلامی ایرانی در همه عرصه های فردی و اجتماعی، تعلیم و تربیت، تبلیغ و ترویج صحیح پوشش اسلامی ایرانی در سطح جامعه و ایجاد زمینه لازم برای دسترسی زنان و دختران به پوشاک اسلامی ایرانی جذاب و مطلوب مطابق با سلیقه، نیازها و ضوابط شرعی و قانونی و با تأکید بر موضوع تقویت بنیه اعتقادی، اخلاقی و مبانی تربیتی زنان و مادران نسبت به ضرورت اهمیت به امر پوشش اسلامی ایرانی، با توجه به نقش الگویی آنان در این امر و توجه دادن آنها نسبت به آسیب های ناشی از عدم رعایت آن برای خود و خانواده تهیه شده است و اقدامات اجرایی آن جهت تبادل و امضاء طرفین در دست انجام می باشد.

متن مصوبه: تهیه پودمان های آموزشی ترویج فرهنگ عفاف برای خانواده‌ها.

❖ تهیه پودمان آموزشی ترویج فرهنگ عفاف برای خانواده

- حمایت از تدوین بسته آموزشی حقوق و مسئولیتهای فردی، خانوادگی و اجتماعی

این بسته برای ۵۴۰۰۰ نفر از به دانش آموزان دختر و پسر مقاطع متوسطه دوم، اولیاء دانش آموزان و مربیان مدارس در ۱۵ استان کشور در سال ۱۳۹۴ توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و ارائه شده است.

- حمایت از پروژه تدوین بسته جامع سیاستگذاری و راهبردهای عملیاتی جهت ارتقای وضعیت

فرهنگی - اجتماعی و رفاهی خوابگاههای دانشجویان دختر

این طرح از طریق نظرسنجی و نیاز سنجی از دانشجویان دختر مستقر در خوابگاههای دانشجویی سراسر کشور به منظور تهیه گزارش های تحلیلی و تدوین یک بسته جامع سیاستگذاری و راهبردهای عملیاتی جهت ارتقای وضعیت فرهنگی - اجتماعی و رفاهی خوابگاههای دانشجویی و ارائه آموزش به ۶۰۰۰ نفر از دانشجویان دختر در سال ۱۳۹۴ توسط دانشگاه تهران و در چارچوب تفاهم نامه منعقد شده با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی، فناوری رئیس جمهور به انجام رسیده است.

- حمایت از برنامه توانمندسازی و ارتقای سطح سلامت روانی و جسمانی

این طرح با آموزش دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه پایه دوم، والدین دانش آموزان و کادر آموزشی در سراسر کشور به میزان ۴۴۸۰۱۶ نفر ساعت از طریق حمایت از طرح ملی تقویت شیوه های ارتباطی و مهارتی برای دانش آموزان دختر طی سه سال متوالی ۹۲، ۹۳ و ۹۴ و در چارچوب تفاهم نامه منعقد شده با وزارت آموزش و پرورش به انجام رسیده است.

- حمایت از برنامه آسیب شناسی روانی اجتماعی دانش آموزان

این طرح با هدف شناسایی انواع آسیب های روانی - اجتماعی، میزان شیوع آنها و علل و انگیزه های پیدایی آنها در دانش آموزان دختر در معرض خطر، از طریق اجرای طرح ملی آسیب شناسی روانی - اجتماعی دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه، با مطالعه تعداد ۲۵۷۳۶ نفر دانش آموزان توسط وزارت آموزش و پرورش در سراسر کشور در دست انجام می باشد.

متن مصوبه: تشکیل دوره‌های آموزشی کوتاه مدت برای ارباب رجوع‌ها در دستگاه‌های

اجرایی و تشکیلات غیر دولتی.

بازگشت به نامه ۷۴۳۹۷ مورخ ۹۵/۶/۲۰ با موضوع اصلاح "وظایف تخصصی معاونت امور زنان و خانواده در متن مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی"، این بند از وظایف معاونت حذف گردید.

متن مصوبه: برگزاری همایش‌ها، کنفرانس‌ها و نشست‌های تخصصی با موضوع فرهنگ عفاف در مراکز علمی – تحقیقاتی.

❖ تشکیل کارگروه تعمیق باورهای دینی

این کارگروه جهت بررسی چگونگی تبیین مفاهیم حجاب و عفاف برای نسل جدید و به منظور تحقق اهداف، مأموریتها و وظایف حاکمیتی و با هدف جلب مشارکت اجتماعی فعالان و سازمان های مردم نهاد امور زنان و خانواده و متناسب با سیاست چابک سازی و کاهش تصدی گری دولت و واگذاری امور به مردم و افزایش نقش و سهم آنان در تصمیم گیریها و برنامه ریزی ها، کارگروه های تخصصی متشکل از شخصیت های حقیقی و حقوقی اعم از اساتید دانشگاه و حوزه، پژوهشگران، صاحب نظران، فعالان نهادهای مدنی، نمایندگان انجمن های علمی و کارشناسان بخش دولتی و عمومی به صورت داوطلبانه تشکیل شده است. این کارگروه به عنوان اتاق فکر معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و بازوی مشورتی در اخذ تصمیم گیری های کلان و برنامه ریزی های راهبردی تخصصی در حوزه حجاب و عفاف و تعمیق باورهای دینی و حلقه واسط میان این معاونت و نهادهای مدنی در تجمیع، تعدیل و تحقق مطالبات جامعه عمل می نماید.

❖ مشارکت و حمایت از همایش ها، جشنواره ها و نشست های تخصصی

• حمایت از برگزاری سلسله نشستهای تخصصی زن، معرفت دینی و اندیشمندان معاصر

این نشست ها با همکاری کارگروه تعمیق باورهای دینی معاونت با اهدافی همچون؛ معرفی مفاخر ملی و اسلامی ایران به نسل جوان ایرانی، معرفی زنان اسوه و برگزیده در حوزه های دینی، علمی، فرهنگی، سیاسی و هنری و شناسایی و تبیین و نقد دیدگاه اندیشمندان مسلمان در حوزه مسائل زنان، ارائه تصویر حقیقی از جایگاه اجتماعی، سیاسی و فرهنگی زن در اسلام، جمع آوری مطالب و تحقیقات مکتوب و انتشار آن با همکاری مؤسسات مرتبط و با تاکید بر تبیین نظریه های اندیشمندان و صاحب نظران معاصر؛ نظیر امام خمینی^(ره)، استاد مطهری، شهید بهشتی، دکتر شریعتی، دکتر آئینه وند و ... و طرح موضوعات مهم حوزه زنان از قبیل حقوق زنان، حجاب، جنسیت در قرآن، نگاه تاریخی به زن و ... تحت عناوین: دکتر آئینه وند، زن، معرفت تاریخی؛ نکو داشت بانوی قرآن پژوه سرکار خانم گرجی (ساخت سردیس استاد گرجی و نصب آن در کتابخانه ملی) و برگزاری نشست های تخصصی زن در قرآن و جایگاه زن در گفتمان شهید بهشتی» و «مطهریو طرح حقوق زندها اسلام» در سال ۱۳۹۴ برگزار شده است.

• حمایت از برگزاری همایش بین‌المللی بانوان قرآن پژوه

این همایش با هدف تعمیق باورهای دینی، توسعه و ترویج و انتقال مفاهیم قرآنی، گسترش برنامه‌های فرهنگی - ترویجی در سطوح مختلف، تجلیل و تکریم و معرفی بانوان قرآنی و هنرمند؛ توسط مرکز فرهنگی بانوان قرآن پژوه وابسته به مؤسسه معارف اسلامی امام رضا^(ع)، در ابتدای سال ۹۴ برگزار گردید. در هر دوره از این همایش با تجلیل از چهره‌های شاخص و ممتاز پژوهش و هنر در تمام رشته‌های قرآنی (قرائت، حفظ، پژوهش، تفسیر، تدریس، داوری، مربی‌گری، تذهیب، نگارگری، قلم زنی، خوشنویسی) تعداد بسیاری از بانوان قرآن پژوه به جامعه اسلامی ایران و سایر کشورها معرفی می‌گردند. این دوره با حضور بیش از ۲۰۰ نفر از اساتید و قاریان علوم قرآنی، پژوهشگران، دانشجویان و نمایندگان مراکز دولتی و غیردولتی در استان قم برگزار و از ۲۵ نفر از این بانوان تجلیل به عمل آمد.

• حمایت از همایش بین‌المللی دکترین مهدویت

حمایت معنوی از پنل ویژه دانشجویی دوازدهمین همایش بین‌المللی دکترین مهدویت. این پروژه با هدف "گسترش فرهنگ مهدوی و ایجاد پیوند قلبی جوانان با امام زمان (عج) و ایجاد بستر ارتباط، تعامل و انتقال تجربه‌های دانشجویان و همچنین رشد نگاه هنری، ادبی، علمی و فکری دانشجویان در حوزه مهدویت" و همچنین اجرای پنل دانشجویی و تبیین محورهای مقالات ارائه شده، که دو محور آن با موضوع "جایگاه حضور زنان در پیشگویی‌های آخر الزمان" و "نقش خانواده در شکل‌گیری نحل‌های فکری و جنبش‌های اجتماعی پیشگویی" در سال ۱۳۹۴ برگزار گردید و دارای ابعاد اعتقادی و فرهنگی بود.

• حمایت از ششمین کنگره ملی آسیب‌شناسی خانواده و دومین جشنواره ملی خانواده پژوهی

این حمایت با هدف؛ گسترش پژوهش‌های بین‌رشته‌ای حوزه خانواده با ایجاد تشویق و حمایت از پژوهشگران موضوعات خانواده توسط پژوهشکده خانواده دانشگاه شهید بهشتی در سال ۹۳ و با ارائه لوگوی معاونت با همکاری سایر دانشگاهها و مراکز علمی - پژوهشی و سازمانها، با ارائه ۵۰۰ مقاله در حوزه خانواده و ۵ مقاله در حوزه تعمیق باورهای دینی انجام پذیرفت. مقالات مرتبط با موضوع تعمیق باورها: "دین و سبک زندگی خانواده ایرانی"؛ اثر مریم سادات دلاور، "مادران و دینداری دختران"؛ اثر حنانه سادات صفوی، "رابطه بین جهت‌گیری مذهبی والدین و سبک‌های فرزند پروری"؛ اثر زهرا صیدی، "آسیب‌شناسی تهاجم فرهنگی بر سلامت روانی خانواده مسلمان"؛ اثر مجید نیسی، "بررسی رابطه بحران هویت دینی و اخلاقی دختران با سبک زندگی مادران"؛ اثر زهره جهانشیری

• مشارکت در برگزاری شانزدهمین جشنواره پایان‌نامه سال دانشجویی

این جشنواره با همکاری سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی در اسفند ماه سال ۹۵ و با هدف، ارج نهادن به تلاشهای علمی دانشجویان مؤلف، مترجم و جوانان اهل قلم و بازآزمایی استعداد این نسل پویا در میدان تألیف، تحقیق و ترجمه و فراهم آوردن زمینه مطالعه و اندیشیدن هر چه بیشتر در حوزه‌های مختلف علمی و مستحکم نمودن پیوند دانشجویان با قلم و کتابت و دانش در این عرصه تا بیش از پیش در گسترش مرزهای دانش و جنبش نرم‌افزاری،

نقش آفرین باشند؛ برگزار گردید. در این جشنواره، طرح پژوهشی با موضوع "ارائه الگوی اسلامی بخشایش زوجین" اثر آقای ابراهیم مقامی به عنوان تحقیق برتر معرفی گردید.

• همایش پرواز پرستوها

همایش پرواز پرستوها در سوم خرداد ۱۳۹۴ در استان خوزستان با تجلیل از دانش آموزان دختر شهیده که در حماسه خرمشهر حضور داشتند؛ به همت معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، دفتر امور زنان وزارت آموزش و پرورش، سازمان منطقه آزاد اروند و موسسه غیر دولتی بهار خرمشهر و با حضور وزیر آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، نماینده مقام معظم رهبری در بنیاد شهید و معاون رئیس جمهور در بنیاد شهید و امور ایثارگران برگزار شد. در این برنامه از سردیس و کتاب زندگینامه دانش آموز شهیده شهناز محمدی زاده و معلم جهادگر شهیده شهناز حاجی شاه رونمایی شد. زنان حماسه سازی که دوشادوش مرداندر مقاومت ۴۵ روزه خرمشهر حضور داشتند به بیان خاطرات خود پرداختند و از تعدادی از زنان ایثارگر و خانواده دو شهید تجلیل بعمل آمد.

• نشست زنان ایثارگر

این نشست با هدف پاسداشت مقام و منزلت شهید و ترویج فرهنگ جهاد و ایثار و شهادت توسط کارگروه تخصصی تعمیق باورهای دینی در محل معاونت امور زنان و خانواده در سال ۱۳۹۴ برگزار گردید. نمایش فیلم مستند "آسمان امن است" از برنامه های جانبی نشست بود.

• نشست گرامیداشت زنان و دفاع مقدس

این نشست با هدف توسعه و ترویج فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهیدان و جانبازان و همچنین ارتقاء سطح آگاهی و بینش و نگرش جامعه نسبت به فداکاری ها و از خودگذشتگی های انسان های بزرگ در جامعه در هفته دفاع مقدس در سال ۱۳۹۴ برگزار گردید، در حاشیه نشست، فیلم "سپیده دمی که بوی لیمو می داد" با موضوع مسائل و چالشهای زنان مصدوم شیمیایی سردشت نمایش داده شد.

• طرح سپاس

این طرح با هدف تجلیل و تکریم مقام شهدا و زنده نگه داشتن یاد و نام و خاطره شهیدان و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با محوریت دیدار با خانواده های شهدا «همسران و مادران» در طی سالهای ۹۳ الی ۹۵ (حدود ۷۵ دیدار) برگزار گردیده است. از مهمترین این دیدارها می توان اشاره ای کرد به دیدار با همسر شهید بابایی، دیدار با همسر و خواهر شهید تندگویان، دیدار با همسر شهید رجایی و حضور در منزل خانواده های شهدای اقلیت مسیحی و ...

• حمایت از برگزاری همایش اسوه های صبر و مقاومت

این همایش با هدف تقدیر از برگزیدگان آثار دفاع مقدس در سازمان اسناد و کتابخانه ملی توسط سازمان نشر آثار و ارزش های مشارکت زنان در دفاع مقدس در سال ۹۴ با حمایت معنوی و حضور معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در ایام هفته بزرگداشت مقام زن و روز مادر برگزار گردید.

• همایش ریحانه انقلاب

این همایش با هدف گفتمان سازی در حوزه فرهنگ ایثار و شهادتو نکوداشت زنان و بانوانی که در سال ۵۷ و پیروزی انقلاب اسلامی نقش بسزایی در حوزه فرهنگ و هنریفا کردند و با حمایت معنوی معاونتتوسط سازمان زنان حزب اسلامی کار در سال ۱۳۹۳ برگزار گردید.

• مراسم بزرگداشت شهیده محبوبه دانش

در این مراسمکه به همت معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۴ در محل دبیرستان رفاه برگزار گردید، از کتاب و سردیس محبوبه دانش از شهدای هفدهم شهریور (جمعه سیاه) که در محل میدان شهدای تهران نصب شده است رونمایی شد.

• نشست بزرگداشت حضرت معصومه(س)

برگزاری این نشست با حضور دختران شهدا و بازدید و کاشت نهال بنام دختران و پدران شهیدشان در باغ گیاه شناسی ملی ایران به مناسبت ولادت حضرت معصومه(س) و روز دختر، در سال ۱۳۹۳ انجام گرفت.

❖ بازدید و حضور در نمایشگاه ها و جشنواره ها

• شرکت در همایش انسان عقیف

همایش انسان عقیف با محوریت خانواده در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم به همت کمیته بانوان این دوره با حضور و سخنرانی معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهور در سال ۱۳۹۴ برگزار گردید.

• بازدید از نمایشگاه مد و پوشش تسنیم

این جشنواره با هدف ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی در جهت الگوسازی پوشش مناسب اجتماعی بانوان در محل بوستان گفتگو توسط شهرداری تهران در سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ برگزار گردید و معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده از آن بازدید کردند.

• جشنواره مد و لباس دانشجویی

این جشنواره با هدف: بهبود تعامل جوانان با صنعت پوشاک مبتنی بر فرهنگ ایرانی - اسلامی و با محورهایی همچون؛ مسابقه طراحی لباس دانشجویی، نشست های تخصصی و کارگاه های آموزشی با موضوعات محتوایی و فنی

و نمایش آثار برگزیده و اعطای نشان شیما و مالکیت معنوی با ارائه لوگوی معاونت در بهمن ماه ۱۳۹۵ توسط دانشکده فنی و حرفه ای دکتر شریعتی برگزار گردید و معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده ضمن بازدید از نمایشگاه جانبی آن به ایراد سخنرانی پرداختند.

• جشنواره بین المللی مد و لباس فجر

این جشنواره با هدف ارتقاء و تقویت نگاه دینی در کلیه فعالیت های مرتبط، فراهم کردن زمینه های بکارگیری و اشاعه نمادها، نشان ها و مولفه های هویت اسلامی ایرانی در عرصه پوشاک و سبک زندگی، فرهنگ سازی و ایجاد گفتمان در زمینه اقتصاد مقاومتی، تجلیل از فعالان مد و لباس در عرصه های تولید و عرضه پوشاک داخلی، با ارائه لوگوی معاونت و دعوت از مشاورین امور بانوان برای شرکت در برنامه های جانبی جشنواره و همچنین شرکت در سلسله نشستهای بررسی مبانی نظری و مفاهیم دینی حوزه مد و لباس اسلامی - ایرانی در سال ۱۳۹۵ برگزار گردید. بازدید از نمایشگاه مد و لباس که در حاشیه جشنواره برگزار گردید و شرکت در مراسم اختتامیه جشنواره از جمله اقدامات دیگر این معاونت بود.

متن مصوبه: تشویق و حمایت از NGOهایی که در خصوص ترویج فرهنگ عفاف فعالیت می کنند.

❖ حمایت از طرح ها و برنامه های سازمان های مردم نهاد

• مطالعه و پژوهش و تهیه فیلم مستند بانوی مبارز

حمایت از ساخت این فیلمبا هدف ترویج نقش تاریخ ساز بانوی انقلابی و مسلمان، سرکار خانم مرضیه حدیدچی (دباغ) و روایت وقایع زندگی ایشان به عنوان الگویی برای زنان امروز، توسط موسسه فرهنگی یاوران فدک فیلم در سال ۱۳۹۴ به انجام رسیده است.

• حمایت از طرح "معنویت و شاداب سازی خانواده"

این برنامه با هدف تحکیم بنیان خانواده، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، توسعه فرهنگ سلامت در میان زنان و خانواده، تقویت روحیه خودباوری و اعتماد به نفس، کاهش آسیب های اجتماعی و به منظور آگاه سازی ۵۰ نفر از زنان خانه دار و شاغل گروه سنی ۱۸ تا ۵۰ سال از طریق برگزاری ۶ نشست آموزشی در موضوعات خودشناسی، ارتباط موثر در خانواده، شادی در خانواده، امید و خودباوری، تاثیر فضاهای معنوی و ارتباط با خدا در انبساط روحی و شادابی، انتقاد موثر در خانواده توسط موسسه فرهنگی رایحه فاطمه(س) در سطح شهرستان تهران در سال ۱۳۹۲ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "آموزش مهارت‌های زندگی با رویکرد دینی"**

این برنامه با هدف تحکیم بنیان خانواده، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، آموزش مهارت‌های زندگی زنان و دختران و به منظور ارتقاء سلامت جامعه و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و کاهش تعارضات خانوادگی و افزایش سطح آگاهی‌ها و مهارت‌های زندگی برای ۴۰۰ نفر از زنان و دختران شهرستان قیر و کارزین از طریق برگزاری ۵ نشست آموزشی ۳ ساعته در موضوعات مهارت‌خودشناسی، خدانشناسی، برقراری ارتباط با همسر، فرزند و سایر اعضای خانواده، مهارت‌مهرورزی، تقویت روحیه اعتماد به نفس و شیوه برخورد صحیح با مشکل، بهداشت جسمی و تغذیه با رویکرد دینی توسط هیأت مذهبی حضرت سکینه (س) و مکتب القرآن ثارالله (ع) در سطح شهرستان فیروزآباد، قیر و کارزین استان فارس در سال ۱۳۹۲ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "آموزش مهارت‌های زندگی با رویکرد دینی"**

این برنامه با هدف تحکیم بنیان خانواده، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، تلاش در جهت ارتقاء سلامت خانواده - آموزش مهارت‌های زندگی به زنان و دختران شهرستان البرز جهت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و کاهش تعارضات خانوادگی - افزایش سطح آگاهی‌ها و مهارت‌های زندگی برای ۴۰۰ نفر از زنان و دختران از طریق برگزاری ۵ نشست آموزشی ۳ ساعته در موضوعات مهارت‌خودشناسی، خدانشناسی، برقراری ارتباط با همسر، فرزند و سایر اعضای خانواده، مهارت‌مهرورزی، تقویت روحیه اعتماد به نفس و شیوه برخورد صحیح با مشکل، بهداشت جسمی و تغذیه با رویکرد دینی توسط موسسه سلامت روان توانگران در سطح شهرستان البرز در سال ۱۳۹۲ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "آموزش مهارت‌های زندگی از منظر قرآن"**

این برنامه با هدف گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، حفظ و تحکیم بنیان خانواده و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، تقویت روابط همسران در زندگی مشترک، آموزش مهارت‌های زندگی از منظر قرآن از طریق برگزاری ۵ کارگاه آموزشی نیم‌روزه برای ۲۰۰ زوج (۴۰۰ نفر) در موضوعات خودسازی و رشد معنوی و تقویت ارتباط با خدا، شناخت نکات مثبت در زندگی مشترک، نحوه ارتباط موثر زوجین با یکدیگر، مهارت حل مساله، آگاهی از وظایف زناشویی از منظر قرآن کریم توسط موسسه فرهنگی اجتماعی اعجازمهر در سطح شهرستان کرمانشاه در سال ۱۳۹۲ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "سلسله نشست‌های گفت‌وگوهای دینی فاطمه‌شناسی"**

این برنامه با هدف گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، توسعه و ترویج فرهنگ و ادبیات فاطمی در حوزه زنان و خانواده، تقویت باورها و معارف فاطمی در میان بانوان جامعه اسلامی، همگرایی و بستر سازی برای بهبود وضعیت زنان با حضور فعالان مسائل زنان و دین پژوهان و نیز بهره‌گیری از نقطه نظرات علما و متفکرین برجسته از طریق برگزاری نشست گفت‌وگوهای دینی با موضوع فاطمه‌شناسی " با حضور ۲۰ نفر از

فعالان مسائل زنان و دین پژوهان و نیز ملاقات با متفکرین برجسته در این حوزه، توسط موسسه مطالعات و تحقیقات زنانو موسسه انتظار یارد در سال ۱۳۹۳ به انجام رسیده است.

• حمایت از طرح "آموزش مهارت‌های زندگی با رویکرد قرآنی"

این برنامه با هدف گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی زنان و خانواده، تحکیم بنیان خانواده، ارتقاء مهارت‌های زندگی زنان و دختران، توسعه و ترویج فرهنگ حیات بخش قرآن کریم، از طریق برگزاری ۱۵ نشست ۵۰ نفره آموزش مهارت‌های زندگی برای ۷۵۰ نفر از زنان و دختران در موضوعات مهارت‌های برقراری ارتباط با همسر، فرزند و سایر اعضای خانواده، مهارت‌های برقراری تعادل عاطفی و ارتباط صحیح، در اسلام مهارت‌های مهوروری، ازدواج پایدار موفق، نحوه بهبود روابط، ارتقاء فرهنگ مدارا، شیوه‌های مقابله با استرس، و شیوه برخورد صحیح با مشکل توسط موسسه فرهنگی قرآن و عترت سرای معصوم البرز در سطح استان البرز در سال ۱۳۹۳ به انجام رسیده است.

• حمایت از طرح "نهادینه سازی و ترویج الگوی زندگی دینی‌بهشت خانواده"

این برنامه با هدف گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه و تعمیق باورهای دینی، توان‌افزایی ۶۰۰ نفر از زنان و دختران جوان از طریق برگزاری ۲۰ دوره آموزشی فرهنگی، دینی به صورت مقدماتی و تکمیلی در موضوعات ده‌گانه: عفاف درون، مبانی و روش‌های عملی آن، دین در آینه احساس، اندیشه و رفتار من (با تأکید بر رفع شبهات دینی مربوط به زنان)، راهکارهای فضا‌سازی دینی در خانواده (ویژه مادران)، کسب روزی حلال؛ ثمرات و تدابیر تحقق آن (ویژه پدران)، سبک‌گفتمان منطقی و صمیمانه در خانواده با تأکید بر کرامت و آزاداندیشی اعضای خانواده (عمومی با تأکید بر مباحث اختصاصی برای دختران جوان و نوجوان)، تحلیل و پویا سازی پنجره ارتباطی (پنجره جوهری) اعضای خانواده با دیگران (در سه سطح خانوادگی؛ محیط کاری و درسی؛ سایر افراد اجتماع)، تبیین الگوی رفتاری "اقتدار محبت آمیز پدرانه" و راهکارهای تقویت آن (ویژه پدران)، غنی‌سازی و نشاط بخشی به نشست‌های خانوادگی و فAMILI (ویژه مادران)، ارتقاء سبک زندگی دختران غیر متاهل (با تکیه بر تحلیل الگوی زندگی زنان بزرگ غیر متاهل صدر اسلام)، ارتقاء سواد رسانه‌ای و افزایش توانمندی مدیریت بهره‌گیری سالم و اثربخش از رسانه‌های برخط، تهیه و تدوین ده محتوای الکترونیکی براساس موضوعات یاد شده، با شمارگان ۶۰۰ بسته در موضوعات ده‌گانه یاد شده، طراحی و فعال‌سازی ۱۰ برنامه مجازی ثانویه برای ارتباط سایبری (وبلاگ، وایبر، تلگرام..). برای تعامل پیام‌های فرهنگی دینی با موضوع "خانواده به مثابه بهشت" توسط موسسه استمرار امید در سطح استان البرز در سال ۱۳۹۴ به انجام رسیده است.

• حمایت از برگزاری اولین همایش بین‌المللی بانوان مروج فرهنگ رضوی

این برنامه با هدف گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در جامعه، تعمیق باورهای دینی و توسعه توانایی‌های سازمان‌های مردم‌نهاد، شناسایی و بهره‌مندی از توانمندی‌های بانوان مروج فرهنگ رضوی در حوزه بین‌الملل، زمینه‌سازی جهت

تشکیل شبکه زنان مروج فرهنگ رضوی در فضای بین الملل - تقدیر از بانوان مروج فرهنگ رضوی جهت افزایش انگیزه معنوی این حرکت فرهنگی در دهه کرامت توسط بنیاد بین المللی فرهنگی هنری امام رضا(ع) در سطح شهرستان مشهد در سال ۱۳۹۴ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "تحکیم بنیان خانواده از منظر قرآن کریم"**

این برنامه با هدف تحکیم بنیان خانواده، تعمیق باورهای دینی و به منظور ارتقاء مهارت های زندگی زنان و دختران در جهت پیشگیری از آسیب های روانی و کاهش تعارضات خانوادگی با تأسی از قرآن کریم، ارتقاء سطح فرهنگی و تربیتی زنان و دختران و تقویت خود باوری و هویت یابی دینی، فرهنگی و اجتماعی آنان به منظور ایفای نقش موثر آنان در سلامت روحی جامعه، آموزش مهارت های دهگانه زندگی به استناد آیات قرآن کریم از طریق برگزاری ۴۰ کارگاه آموزشی برای ۲۰۰۰ نفر از زنان و دختران جوان در سطح ۱۲ شهرستان ماهدشت، روانسر، پاوه، جوانرود، هرسین، بیستون، کنگاور، صحنه، گیلانغرب، سرپل ذهاب، اسلام آباد و آموزش، مشاوره و پاسخگویی به نیازهای فکری، دینی و تربیتی آنان توسط موسسه فرهنگی قرآن و عترت اعجاز قرآن در سطح استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۴ به انجام رسیده است.

- **حمایت از طرح "تعمیق باورهای دینی و گسترش فرهنگ حجاب و عفاف از طریق تولید اقلام حجاب و پوشاک اسلامی توسط زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست"**

این برنامه با هدف تعریف استانداردهای فرهنگی مناسب برای ترویج فرهنگ عفاف منطبق با فرهنگ دینی و ملی و فراهم نمودن زمینه های لازم برای ترویج الگوی مناسب پوشش اسلامی، پیگیری نحوه اجرای طرح گسترش فرهنگ عفاف به صورت مستمر در جلسات شورای فرهنگ عمومی استان و ارائه گزارش، فراهم نمودن زمینه های لازم برای تهیه کتب، نشریات و تولیدات علمی فرهنگی به منظور ترویج فرهنگ حجاب و عفاف توسط موسسه بهترین مادر دنیا حضرت زهرا(س) در استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۵ به انجام رسیده است.

متن مصوبه: همکاری با سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص ترویج نمادها و الگوهای لباس های بومی ایرانی و تشویق و حمایت از مراکز تولید و توزیع لباس های ملی و اسلامی

❖ **حمایت از تدوین فیلم مستند در طرح های مربوط به سازمان های مردم نهاد**

❖ **جشنواره بین المللی مد و لباس فجر**

انتصاب مشاور امور ایثارگران

در تاریخ ۹۲/۹/۲۴ طی حکمی از سوی شهیندخت مولاوردی، نرگس کریمی به سمت مشاور در امور ایثارگران معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری منصوب شد.

عضویت در نهادهای سیاستگذار

برخی از مهمترین ستادها و شوراهایی که معاونت به عنوان عضو اصلی در آن حضور دارد عبارتند از:

• عضویت در کارگروه عفاف و حجاب وزارت کشور

ستاد صیانت از حریم امنیت عمومی و حقوق شهروندی وزارت کشور با هدف برنامه ریزی، هدایت، پیگیری و نظارت بر عملکرد دستگاههای اجرایی در حوزه عفاف و حجاب با دعوت از نمایندگان کلیه دستگاه های عضو کارگروه عفاف و حجاب در راستای اجرایی نمودن مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی، اقدام به برگزاری جلسات منظم و پیگیری موضوع نموده است. نماینده معاونت در کلیه جلسات کارگروه حضور و گزارشات لازم را ارائه داده است.

• عضویت در کمیسیون امر به معروف و نهی از منکر

کارگروه مفاسد اخلاقی و اجتماعی (به استناد نامه شماره ۲۷۲۷۳-۹۵/۳/۹ وزیر کشور و تصویب کلیات طرح تقسیم کار ملی برای کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی که در هشتمین نشست شورای اجتماعی کشور مورخ ۹۵/۲/۲۵ راه اندازی شده است و با توجه به تصویب قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب مجلس شورای اسلامی و نظر به تشکیل کمیسیون زنان و خانواده، معاونت امور زنان و خانواده به عنوان یکی از اعضای این کمیسیون در جلسات شرکت می نماید.

• شرکت فعال، اظهار نظر و تبیین دیدگاه معاونت در جلسات کمیسیون اصلی و فرعی فرهنگی دولت، مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری، شورای اجتماعی کشور، کمیته فرهنگ عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی و ارائه گزارش عملکرد معاونت پیرامون موضوع عفاف و حجاب

اهم مکاتبات

• مکاتبه با قائم مقام وزیر محترم کشور در امور اجتماعی و فرهنگی در تاریخ ۹۲/۱۱/۱۹ در خصوص: ضرورت آسیب شناسی دقیق قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجابو آسیب شناسی برنامه های ابلاغی مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

- مکاتبه با وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی و ریاست شورای فرهنگ عمومی در تاریخ ۹۳/۸/۷ با موضوع نقد و بررسی قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
- مکاتبه با دبیر شورای فرهنگ عمومی در تاریخ ۹۳/۸/۷ با موضوع نقد و بررسی قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
- مکاتبه با رئیس محترم هیأت بازرسی معاونت امور زنان و خانواده در حوزه های عفاف و حجاب در تاریخ ۹۳/۸/۲۰ با موضوع گزارش اقدامات صورت گرفته در راستای اصلاح قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
- مکاتبه با رییس جمهور محترم و رئیس محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۹۴/۲/۲۷ ، با موضوع ارائه گزارشی از سیاستهای معطوف به اصلاح قانون راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
- مکاتبه با رییس جمهور محترم و معاونت پارلمانی ریاست جمهوری و ارسال گزارش مفصل به همراه پیشنهادات معاونت امور زنان و خانواده از منظر فقهی و قانونی بر طرح یک فوریتی "حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر" در تاریخ ۹۴/۶/۱۴

متن کامل مربوط به قسمت فرهنگی "خط مشی و اصول کلی برنامه دولت" ارائه شده از سوی دکتر روحانی رئیس‌جمهور یازدهم به مجلس. سه‌شنبه ۱۵ مرداد ۱۳۹۲

۱- مبانی و اصول حاکم بر دولت

انتخابات شکوهمند ۲۴ خرداد ۱۳۹۲ و حضور حماسی ملت شریف ایران در انتخابات، نمادی از مردم سالاری و حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش بود که مردم در چارچوب نظام جمهوری اسلامی، قانون اساسی و تدابیر مقام معظم رهبری، اراده جمعی خود را برای بهبود سرنوشت خویش از طریق اعمال تغییرات به کمک صندوق رأی و به شیوه‌ای دموکراتیک اعلام کردند. بر همگان و به ویژه مسئولان کشور در هر رده‌ای واجب است پاسدار اعتبار، اقتدار، منافع و عزت این مردم باشند و توان خویش را برای پاسخ‌گویی به مطالبات مشروع و به حق آنان به کار گیرند. قوه مجریه منتخب ملت نیز وظیفه دارد در کنار سایر قوا و تحت هدایت رهنمودهای مقام معظم رهبری، وظایف سنگینی را که در قانون اساسی مقرر شده است، به انجام رساند و دین خویش را به کشور، نظام و مردم که از هستی خویش برای پاسداری از میهن، نظام و منافع ملی مایه گذاشته‌اند، ایفا نماید.

نتیجه رفتار عقلانی و مبتنی بر مردم‌سالاری ملت شریف ایران، حتی در مدت کوتاه بعد از انتخابات نیز ثمرات فراوان داشته است. با برگزاری انتخابات ۲۴ خرداد، گام‌های مهمی به سوی بازسازی اعتماد عمومی، بازسازی سرمایه اجتماعی، نزدیک کردن بیش از پیش مردم و حاکمیت، و تضمین اسلامیت نظام با جمهوریت، بازآفرینی امید و نشاط ملی، ایجاد فرصت‌های ملی برای حل معضلات و چالش‌های بین‌المللی، پیدایش زمینه‌های احیای اخلاق و تجربه آرامش، دمیدن گفتمان جدید در جامعه، فراهم آوردن نشاط سیاسی و آماده شدن زمینه تضارب آراء و تعامل احزاب و گروه‌ها، برداشته شده است. بدیهی است که این مسیر باید تداوم یابد و ثمرات اعتدال‌گرایی و تغییرخواهی را که اکثریت ملت ایران برگزیده‌اند، بیش از پیش آشکار و نهادینه شود. تداوم این مسیر، نیازمند بینشی روشن درباره مبانی عمل دولت، و رؤس برنامه‌هایی است که دولت در نظر دارد در چهار سال آینده به مرور آن‌ها را اجرا نماید. رؤس خط‌مشی و برنامه دولت برای اداره کشور در این نوشتار خدمت نمایندگان محترم مجلس و ملت شریف ایران، تقدیم می‌شود. اما پیش از ورود به بحث، مبانی اهداف و اولویت‌های راهبردی دولت در چهار سال آینده تشریح می‌شود که روح حاکم بر خط‌مشی، برنامه‌ها و اقدامات دولت تدبیر و امید خواهد بود.

*خط مشی و اصول کلی برنامه دولت

۱-۱) دیانت عقلانی و رحمانیانقلاب اسلامی بنیانی دینی دارد و بدون اندیشه دینی و معنویت و اخلاق اسلامی، هویت انقلاب و جمهوری اسلامی ایران از میان خواهد رفت. اما کم نیستند مسلمانانی در سطح منطقه خاورمیانه، جهان اسلام، و جهان، و دشمنانی در کل جهان، که با همه توان - به عمد یا از سر ناآگاهی - چهره‌های تندخو، عقل‌گریز، ضدانسانی و نامناسب برای مناسبات دنیای جدید از اسلام به نمایش می‌گذارند. خاورمیانه و بخش‌هایی مهمی از جهان اسلام امروز رنج غلبه چنین قرائت‌هایی از اسلام را تحمل می‌کنند، حال آن که پیامبر اسلام، پیامبر رحمت بود و اسلام، تعقل و خردورزی را در همه مقولات زندگی بشری به رسمیت شناخته است.

دولت یازدهم، بر خود فرض می‌داند که نماینده دیانت عقلانی و رحمانی و اعتدال علوی در سطح جهان باشد و از این مسیر بر فراهم آوردن زمینه‌های بیشتری را برای دینداری عالمانه، انسان دوستانه و جاذب افراد و گروه‌ها فراهم آورد. بی شک این مهم به معنای انحراف از روح حاکم بر اهداف و ارزش‌های اسلامی، و مغایرت با موازین شرع، یا فاصله گرفتن از عالمان دین نیست، بلکه دولت بر این باور است که در کنه وجودی ارزش‌ها، شارع و روحانیت اسلام، ذخایر گرانبهایی برای تقویت عقلانیت و رحمانی بودن رویه حاکمیت سیاسی و مدیریت کشور وجود دارد.

۱-۲) اعتدال‌گرایی در رفتار دولتمردان و تصمیم‌گیری و اجرا در دولت

انتخابات با اقبال مردم مواجه شد و دولت خود را متعهد به رعایت رفتار، سیاست‌گذاری و مشی اعتدالی «اعتدالخواهی» می‌داند. اعتدال وصف رفتار فردی رئیس‌جمهور و دولتمردان و هم‌چنین وصف سیاست‌ها و اقدامات ساختاری دولت خواهد بود. اعتدال در رفتار شخصی رئیس‌جمهور و دولتمردان به معنای پایبندی به اخلاق اسلامی-انسانی، رعایت ادب، سنجیده

سخن گفتن و ملاحظه هزینه‌ها و فواید آن برای ملت ایران، و کاربرد عقلانیت و خرد جمعی در گفتار و کردار است. اعتدال در سطح سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و عمل قوه مجریه، مفهومی پیچیده، وسیع و چندبعدی دارد. اعتدال، شیوه‌ای از سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و اجراست که تضمین‌کننده منافع ملت ایران با محوریت منافع ملی و مبتنی بر خرد جمعی و نظر کارشناسی باشد و به ایجاد توازن‌های ساختاری در عرصه‌های مختلف حیات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه ایران یاری رساند.

۳- ۱- تصمیم‌گیری بر مبنای خرد جمعی

اگرچه کاربرد خرد جمعی در ذیل مفهوم اعتدال وجود دارد، لیکن به دلیل اهمیت آن و خساراتی که کشور در گذشته به دلیل ضعف در پایبندی به خرد جمعی متحمل شده است، دولت یازدهم بر استفاده از خرد جمعی در همه سطوح و به شکل سازمان یافته تأکید دارد. دولت، انتخابات مردم‌سالار را کلان‌ترین عرصه تجلی خرد جمعی می‌داند، لیکن بنا دارد ظرفیت‌ها و سازوکارهای تجلی خرد جمعی در همه سطوح را گسترش دهد.

توسعه مدنی و کمک به تشکل‌یافتگی جامعه و متعاقباً جاری شدن خرد جمعی در چارچوب رویه‌های دموکراتیک حاکم بر اشکال مختلف سازمان‌های مردمی، مجرای مهم برای تجلی خرد جمعی در همه سطوح است.

۴- ۱- محوریت منافع ملی

سیاست‌ورزی ملی و بین‌المللی، جز با تصمیم‌گیری و عمل بر مبنای منافع ملی معنا نخواهد داشت. دولت‌ها، مجالس و سایر ارکان نظام باید با برداشتی روشن و مشترک از منافع ملی برای تحقق آن تلاش کنند. نتیجه تصمیم‌گیری و عمل بر مبنای منافع ملی، افزایش قدرت ملی و بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جامعه و به عبارت ساده‌تر، تامین رفاه مردم به شیوه‌های عادلانه است. دولت خود را موظف می‌داند در چارچوب‌های صریح و تعریف شده با همکاری سایر قوا منافع ملی را دنبال کند تا ارزیابی دستاوردهای اداره کشور برای مردم انجام‌پذیر باشد.

۵- ۱- تلاش برای تحقق اصول حکمرانی شایسته

حکمرانی شایسته، مشتمل بر حاکمیت قانون، رعایت حقوق و آزادی‌های مدنی مردم، پاسخ‌گویی در برابر جامعه، شفافیت در مدیریت و عرضه اطلاعات، مبارزه با فساد، کنترل خشونت و مقابله با بی‌ثباتی سیاسی، مداخله مؤثر و کارآمد در جامعه و بازار در عین رعایت حقوق شهروندی، و تضمین مشارکت مؤثر مردم در سرنوشت خویش، آرمانی قابل احترام در جامعه بشری است و ملت بزرگ ایران نیز شایسته بهره‌مندی از این نوع حکومت و حکمرانی و مطالبه ایشان است. دولت یازدهم نیز می‌کوشد این مطالبه مردم را در بستر ظرفیت‌های موجود جامعه و ظرفیت‌هایی که با اقدام دولت و مردم ایجاد می‌شود، دنبال کرده و محقق سازد. تحقق حکمرانی شایسته است که می‌تواند دولتی مقتدر و در عین حال خدمتگزار و پاسخگو در داخل ایجاد کند، و از همین مسیر راه را بر فزون‌طلبی‌های خارجی ببندد.

۶- ۱- واقع بینی

انقلاب اسلامی ایران آرمان‌نگر و معطوف به تحقق ارزش‌هایی متعالی بوده است. اما هر آرمانی بر بستری از واقعیت‌ها امکان تحقق می‌یابد و سیاست‌ورزی مدبرانه به معنای بررسی شرایط تحقق آرمان‌هاست به نحوی که اساس موجودیت آرمان‌خواهی تهدید نشود. تاریخ انقلاب اسلامی نیز نشان می‌دهد آن‌گاه بیشتر به آرمان‌ها نزدیک شده‌ایم که واقع‌بین‌تر بوده‌ایم. از این منظر، واقع‌بینی نه در تقابل با آرمان‌گرایی و دنبال کردن ارزش‌ها، بلکه بستر آن است. دولت یازدهم متعهد به واقع‌بینی برای تحقق آرمان‌هاست. دولت در چهارچوب امکانات، مقدرات و محدودیت‌ها، می‌کوشد که حداکثر مطلوبیت را ایجاد نماید اما تبیین و ارایه واقعیت‌ها، برای مدیریت سطح انتظارات در دستور کار دولت قرار گیرد.

۷- ۱- رعایت حقوق شهروندی

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران کلیتی است که اجرای همه اصول آن باید مد نظر قرار گیرد. اجرای اصول مربوط به حقوق ملت در فصل سوم قانون اساسی که در کلی‌ترین معنا بر رعایت حقوق شهروندی دلالت دارد و مطالبه تاریخی مردم ایران حداقل از زمان انقلاب مشروطه تاکنون است. رئیس‌جمهور در برنامه انتخاباتی خود نیز بر تدوین منشور حقوق شهروندی و اجرای حقوق ملت در قانون اساسی تأکید کرده بود و اکنون نیز مصمم است تا به این وعده جامه عمل بپوشاند. احترام به حقوق مالکیت به عنوان یکی از مهمترین مولفه‌های حقوق شهروندی از اولویتهای دولت یازدهم است.

۸-۱- تعهد به رشد و توسعه همه جانبه

قریب یکصد سال است که ایرانیان برای تحقق توسعه تلاش می‌کنند. اندیشه توسعه و گفتمان‌های مرتبط با آن در این قرن تغییر کرده‌اند و به تناسب تکامل اندیشه بشری، تقاضای فهم و مطالبات انسان‌ها از توسعه نیز متکامل شده است. در ایران نیز در دوره‌های مختلف بر ابعاد مختلف توسعه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تأکید شده است، اما امروز زمان آن است که با رویکردی کل‌نگر، پیشرفت و توسعه متوازن و همه جانبه در بستر امکانات و شرایط تاریخی کشور در دستور کار دولت قرار گیرد. پیشرفت و توسعه‌ای که ضمن برآوردن نیازهای نسل حاضر، نسل‌های آتی را نیز لحاظ کرده و عدم توازن‌های ناشی از یک جانبه‌نگری سبب بروز مشکلات بیشتر در آینده نشود. عدالت جغرافیایی و توسعه متوازن منطقه‌ای مبتنی بر آمایش سرزمینی به عنوان یکی از مهمترین اولویتهای توسعه همه‌جانبه، مورد توجه ویژه دولت یازدهم است. در این راه یکی از مهمترین اقدامات، همکاری ملی در تدوین الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت است.

۹- ارتقای کیفیت زندگی ایرانیان

مردم ایران دارای سابقه تمدنی چند هزار ساله و با سهمی مهم در تمدن جهانی که از منابع انسانی، طبیعی، فرهنگی، ژئوپلیتیک و تاریخی عظیمی برخوردارند، شایسته زندگی با کیفیت بالاتری هستند. بر این باوریم که وضع فعلی کشور در مقایسه با شایستگی‌های ملت ایران، نامناسب است و خود را متعهد به ارتقای کیفیت زندگی ایرانیان در همه ابعاد می‌دانیم. شایسته است وضعیت اقتصادی، آرامش خاطر و وضع روانی، کیفیت زندگی زیست محیطی، منزلت و اقتدار جهانی، امیدواری و نشاط اجتماعی، و در نهایت رضایت ایرانیان از زندگی در همه ابعاد در چارچوب امکانات، محدودیتها و منابع کشور، به صورتی پایدار بهبود یابد.

۱۰- ۱- مبارزه با فساد

فساد، سبب فرسایش سرمایه اجتماعی، کاهش اعتماد مردم به نظام سیاسی، بالا رفتن هزینه‌های انجام فعالیت‌ها، تخصیص غیربهبینه منابع، نفی شایسته‌سالاری و برهم زدن ساختار عدالت در ایجاد فرصت‌هاست. مبارزه با فساد بخش مهمی از حکمرانی شایسته و مدیریت صحیح جامعه است. مبارزه با فساد نیز از مطالبات تاریخی ملت ایران بوده است و به واسطه اتفاقاتی که در سال‌های اخیر رخ داده، ضرورت آن بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. دولت یازدهم مصمم است با به کارگیری روش‌های علمی و تجربه و دانش بشری، به دور از هیاهو و برخورد شعاری، به مقابله با علل و زمینه‌های بروز فساد بپردازد. بدیهی است به مانند بسیاری از دیگر اهداف مهم، مبارزه با فساد به تعامل تنگاتنگ با سایر قوا نیازمند است و عزم ملی جدی برای این کار باید وجود داشته باشد. تحقق این نوع از مبارزه هماهنگ و همه‌جانبه با فساد می‌تواند آغازگر حرکت به سوی برقراری عدالت و تبعیض‌زدایی واقعی باشد. یادآوری می‌شود نحوه برخورد با فساد بدون توجه به علل ریشه‌ای آن باعث بازتولید فساد و از طرف دیگر باعث از دست رفتن پایه‌های اصلی حقوق مالکیت و ناامنی در فضای فعالیت اقتصادی می‌شود.

۱۱- ۱- بهسازی و بازآفرینی ظرفیت نهاد دولت

واقعیت آن است که در همه جای جهان، دولت نیروی مهم و تأثیرگذار بر ابعاد زندگی مردم است. در کشوری نظیر ایران که دولت بخش اعظم حیات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی را یا در اختیار و مالکیت دارد یا بر آن تأثیری غیرقابل انکار می‌گذارد، نمی‌تواند تلاش برای توسعه و پیشبرد کشور را بدون اصلاحات و بهسازی ظرفیت نهاد دولت پیش برد. بحث بر سر کوچک کردن یا نکردن دولت نیست، بلکه متناسب‌سازی دولت (در همه ابعاد) با مأموریت‌های آن است. دولت باید به ظرفیت لازم برای تصمیم‌گیری، تخصیص منابع، اجرای مناسب و نظارت مناسب دست یابد. این اقدام نیازمند بازآفرینی، ایجاد و اصلاح ظرفیت دولت از جمله احیای نظام تصمیم‌گیری و نهادهای مشورتی دولت است. ظرفیت دولت می‌تواند به کانونی برای بحث و اقدام جهت اصلاح مدیریت و ارتقای توانایی‌های کشور بدل شود و دولت یازدهم خود را متعهد به پیشبرد امر تقویت ظرفیت دولت در ایران می‌داند. این بازآفرینی و بهسازی باید منجر به ارتقای کیفیت سیاست‌گذاری، شایسته‌سالاری، کارآمدی و ارتقای اثربخشی دولت شود.

۱۲- ۱- تعامل با قوا بر پایه چارچوبهای قانونی و تامین خواست ملت

حال که ملت ایران خطرات تلخ درگیری ها و عدم تعامل سازنده میان قوای سه گانه کشور را پشت سر گذاشته است، بیش از هر زمان دیگری تأکید بر تعامل بر پایه چارچوبهای قانونی و مطالبات بحق مردم، و در عین حال پایبندی به اصل تفکیک قوا ضرورت دارد. از این منظر، دولت یازدهم می کوشد تا دورانی از همکاری متقابل، تلاش برای اجماع سازی منطقی و عقلانی، تعامل سازنده معطوف به کارآمدی، و قانون گرایی در روابط میان قوا را عملی سازد و در عین حال، رئیس جمهور به عنوان مسئول اجرای قانون اساسی، حافظ اصل مترقی تفکیک قوا نیز باشد.

۱۳- ۱- پایدارسازی محیط زیست

فرایندهای توسعه ای در بستر محیط زیست رخ می دهند. آمارها از آن حکایت دارند که در چند دهه گذشته روند تخریب زیست محیطی شدت گرفته و به مرز خطرناکی رسیده است. بحران های متوالی بر اثر تخریب زیست محیطی بر کشور عارض خواهند شد و بدون تعهد به ارتقای پایداری زیست محیطی، فقدان توسعه اجتماعی ناشی از عدم توازن های جغرافیایی، و توسعه نامتوازن تشدید شده و هزینه دولت و جامعه برای مقابله با خطرات و مشکلات زیست محیطی به شدت افزایش خواهد یافت. دولت یازدهم بر این باور است که سرنوشت آینده ایرانیان در گرو چگونگی نگرش ما به محیط زیست و میزان احیای توازن زیست محیطی است، و عمیقاً بر این باور است که بحران های زیست محیطی در صورتی که مدیریت نشوند و توازن زیست محیطی کشور احیا نشود، می توانند به تهدید امنیت ملی نیز بیانجامند. از این رو، دولت تدبیر و امید برنامه توسعه اجتماعی خود را بر محور احیای توازن زیست محیطی گسترش خواهد داد.

۱۴- ۱- تکیه بر مردم

وجه جمهوریت نظام سیاسی ایران دال بر آن است که نظام جمهوری اسلامی بر مردم تکیه دارد و از همین رو جمهوریت باید در همه عرصه های زندگی اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی محقق شود. تکیه دولت بر مردم بدان معناست که دولت به مطالبات و افکار عمومی و اقدام عمومی و جمعی مردم احترام می گذارد. هم چنین زمینه های قانونی واگذاری امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی به مردم را تسهیل میکند. در دولت تدبیر و امید، مشارکت مردم در همه عرصه ها، سرمایه اصلی دولت و تضمینکننده اعتدال است.

۱۵- ۱- حمایت نسل جوان

جوانان به عنوان اصلی ترین نیروی اجتماعی که بنیان توسعه و آینده کشور بر توانمندی ها، امید و سرزندگی آنان قرار دارد، نیازمند حمایت، تقویت و فراهم کردن فرصت های ارتقای کیفیت زندگی خود هستند. دولت یازدهم سه دغدغه اساسی جوانان یعنی اشتغال، مسکن و ازدواج را نیازهای اساسی آنان دانسته و تلاش خود را در حیطه منابع و امکانات کشور برای کاستن از دغدغه ها در این عرصه ها به کار خواهد گرفت. در ضمن، دولت بر این مهم واقف است که اشتغال در صدر مسائل جوانان است و دو مقوله مسکن و ازدواج نیز به انحاء مختلف متأثر از اشتغال است و از همین رو در چارچوب تلاش برای نجات اقتصادی، حل مشکل بیکاری جوانان را در اولویت قرار می دهد.

۱۶- ۱- تعامل سازنده در روابط بین الملل

تعامل سازنده با دنیا بر مبنای عزت، حکمت و مصلحت، همواره مورد تأکید نظام جمهوری اسلامی ایران بوده و آخرین بار مقام معظم رهبری در ۲۹ تیرماه ۱۳۹۲ در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام، بر این واقعیت تأکید کردند. بدون رابطه سازنده با دنیا نمی توان منافع کشور را تأمین کرد و بالاخص در مقطعی از تاریخ انقلاب اسلامی قرار داریم که بیشترین فشارهای خارجی ظالمانه بر کشور وارد می شود. از این رو، گذر کردن از شرایط حاضر و تأمین منافع ملت ایران، مستلزم تعامل سازنده و بسیار هشیارانه با دنیاست. این تعامل برای کاستن از رنج هایی که ملت ایران به ناحق تحمل می کند و هم چنین ارتقای جایگاه و منزلت ملت بزرگ ایران در عرصه بین المللی؛ حراست از منافع ملی؛ دفاع از حقوق ایرانیان در سراسر جهان؛ مقابله مبتنی بر قدرت نرم و هوشمند در برابر فزون طلبی بیگانگان؛ و معرفی واقع بینانه ایران در عرصه بین المللی بر اساس ظرفیتهای فرهنگی علمی، هنری و دینی و بهره مند کردن مردم از مواهب چنین مواجهه ای با جهان؛ ضرورت دارد. همچنین اقتصاد ما نیز باید تعامل سازنده معطوف به تأمین منافع متقابل با اقتصاد جهانی داشته باشد.

در ادامه برای تحقق اصول مذکور به اختصار اهداف و اولویتهای راهبردی دولت یازدهم در حوزههای ذیل بیان شده است:

۲- حوزه اقتصادی؛

۳- حوزه اجتماعی؛

۴- حوزه فرهنگی؛

۵- حوزه سیاست خارجی؛

۶- حوزه سیاست داخلی؛

۷- حوزه امنیت ملی و توان دفاعی؛

۸- حوزه علم و فناوری؛

۹- حوزه سلامت؛

۱۰- حوزه محیط زیست؛

۱۱- حوزه مدیریت و نظام اداری.

لازم به ذکر است که این حوزه‌ها با یکدیگر تعامل و ارتباط داشته و در اهداف، راهبردها و اولویتهای راهبردی اشتراکاتی دارند اما به خاطر سهولت فهم به صورت تفکیکی ارائه شده‌اند.

۴- حوزه فرهنگی

توسعه حوزه فرهنگ، یکی از محورهای برجسته و اساسی برنامه دولت یازدهم است. در ادامه اهداف راهبردی، راهبردها و اولویتهای راهبردی حوزه فرهنگ در نقشه راه حوزه فرهنگ ترسیم و در ادامه تشریح شده‌اند.

۴-۱- اهداف راهبردی

اهداف راهبردی حوزه فرهنگی عبارتند از:

نیل به جامعه قرآنی، اخلاقی و متعالی (دین باور و دینمدار)؛

افزایش همبستگی ملی در عین خلاقیت و تکثر فرهنگی؛

توسعه عدالت فرهنگی در دسترسی به فضا و فرآورده های فرهنگی؛

سهیم کردن بخش فرهنگ در فرآیندهای توسعه؛

تقویت تولید علمی در کشور و حرکت به سوی جامعه های دانش بنیان؛

افزایش سهم ایرانگردی و جهانگردی در اقتصاد ملی؛

کسب جایگاه شایسته در تجارت جهانی محصولات فرهنگی.

عطف به اهداف فوق، دولت بر مبنای اصول ذیل تأکید دارد:

• پایبندی به ارزشهای اسلامی؛

• رعایت توازن میان هویت‌های ایرانی - اسلامی؛

• تقویت انسجام فرهنگی ملی با به رسمیت شناختن تکثر فرهنگی موجود در کشور؛

• توسعه توانمندیهای علمی کشور به منظور تولید قدرت ملی؛

• بازتولید توانایی درونزای فرهنگی و علمی کشور.

۴-۲- راهبردها

برای دستیابی به اهداف راهبردی مذکور و در چارچوب اصول فوق‌الذکر، اولویتهای راهبردی در دو محور کلی سامان یافته‌اند:

توسعه نظام، فناوری و زیرساختهای حوزه فرهنگ؛

گسترش فعالیتهای، فرآوردهها و تعاملات فرهنگی.

برای تحقق راهبرد توسعه نظام، فناوری و زیرساختهای حوزه فرهنگ اولویتهای راهبردی زیر پیشنهاد شده‌اند:

۴-۲-۱- اصلاح ساختار نظام مدیریت فرهنگی کشور

هما نگونه که فقدان چابکی و انعطاف ساختار مدیریتی در سایر بخش های کشور مشهود است، نظام مدیریت فرهنگی نیز از همین عوارض رنج می برد و نیازمند اصلاحات است. در این راستا، دولت بر واگذاری تصدی های اجرایی بخش فرهنگ به بخش غیردولتی، حذف قوانین و مقررات زائد و ایجاد محیط قانونی تسهیلگر و حامی، وارد ساختن نیروی انسانی کارآمد و

متخصص در کلیه سطوح مدیریت فرهنگی، و اعمال رویکردهای مدیریتی متناسب با منطق عرصه فرهنگ و دور شدن از روی
هه‌های سیاسی، امنیتی و محدودکننده در قابل زیر تأکید دارد:

(الف) واگذاری تصدیهای اجرایی بخش فرهنگ به بخشهای غیردولتی؛

(ب) حذف قوانین و مقررات زائد و ایجاد محیط قانونی تسهیلگر؛

(ج) بازنگری در ساختار تشکیلاتی دستگاههای اجرایی بخش فرهنگ؛

(د) تربیت نیروی انسانی کارآمد در کلیه ردهها و سطوح مدیریت فرهنگی؛

(ه) حمایت از توسعه کمی و کیفی صنوف فرهنگی؛

(و) حمایت از تأسیس و فعالیت مؤسسات غیردولتی فرهنگی و هنری؛

(ز) حمایت از نهادها و تشکلهای مردم نهاد در بخش فرهنگ و هنر؛

(ح) کاهش تصدیگری دولت در ممیزی و حمایت از فرآیندهای خودتنظیمی در نظامهای فرهنگی، هنری و رسانه ای.

۴-۲-۲ تقویت تعامل فرهنگ با سایر بخشها

تعامل میان بخش فرهنگ و سایر بخشها در کشور به خوبی برقرار نشده است. پیوند میان فرهنگ با تولیدکنندگان
زیرساختهای بخش فرهنگ، آموزش و پرورش، سیاست خارجی و روابط بینالملل و زندگی روزمره مردم به خوبی محقق
نشده است. دولت در آینده بر برقراری چنین تعاملهایی تأکید خواهد کرد. از سویی دیگر، به واسطه تأکیدات مقام معظم
رهبری بر تدوین پیوست فرهنگی برای اقدامات توسعه‌های مهم، دولت خواهد کوشید تا پیوندهای فرهنگی سیاستها، برنامهها
و اقدامات خود را در چارچوب پیوست فرهنگی بررسی نماید و تعاملی دوسویه میان فرهنگ و سایر بخشها برقرار سازد.
اقدامات این اولویت عبارتند از:

(الف) الزام مطالعات سیاستگذاری و پیامدسنجی فرهنگی برای طرحها و پروژههای ملی، استانی و شهری؛

(ب) تشکیل شوراهای راهبردی برای هماهنگی بخش فرهنگ با سایر بخشها از جمله صنعت، سیاست خارجی، تجارت؛

(ج) ایجاد زمینهای گسترش تولید، توزیع، مصرف و صادرات صنایع دستی و آثار هنری اصیل و بومی؛

(د) استفاده از ظرفیتهای فرهنگی ایران اسلامی در روابط و مناسبات سیاسی و بینالمللی.

۴-۲-۳ تقویت تشکلهای فرهنگی، علمی و هنری

همانگونه که در بخش اجتماعی دولت به دنبال ارتقای سرمایه اجتماعی از مسیر تقویت نهادهای مردمی است، تقویت تشک
لهای فرهنگی، علمی و هنری بخشی از برنامه دولت برای تقویت مشارکت اجتماعی اصحاب علم و هنر در جامعه، و تضمین
شرایط رشد و بالندگی فرهنگی خواهد بود.

۴-۲-۴ تضمین آزادیهای مشروع و مبتنی بر تساهل و مدارا برای اصحاب فرهنگ و علم

دولت یازدهم عمیقاً باور دارد که پیشرفت در علم و هنر و فرهنگ بدون سعه صدر، مدارا و تساهل، و تضمین آزادیهای مشروع
برای بروز خلاقیتهای اصحاب علم و هنر و فرهنگ امکانپذیر نیست. از این رو ضمن تأکید بر ضرورت رعایت قانون و ارزشهای
اسلامی و اجتماعی، بر حمایت قانونمند از آزادیهای مشروع همگان و به ویژه از تولیدکنندگان علم و فرهنگ و هنر، و همچنین
اعمال سیاستهایی برای قدرشناسی و ارج نهادن مداوم به زحمت و خلاقیت این گروه از جامعه تأکید میکند.

بخشی از تضمین آزادیهای مشروع اصحاب فرهنگ و علم در ایجاد نظامهای جامع تأمین اجتماعی برای این گروه، تضمین
حقوق مؤلفان و مصنفان، و حمایت از حقوق قانونی ایشان، تأمین امنیت ایشان در برابر برخوردهای سلیقه‌های،

امنیتی و سیاسی، و همچنین فراهم کردن دسترسی ایشان به مخاطب و تشدید ارتباطات ایشان با مردم است. دولت خود را به
تضمین این ملزومات متعهد م‌یداند. اقدامات زیر در راستای این اولویت هستند:

(الف) ایجاد سازمانهای نظام صنفی در بخش فرهنگ؛

(ب) برقراری نظام جامع تأمین اجتماعی اصحاب فرهنگ (بیمه افراد و آثار، بیمه بیکاری و ...)

(ج) به روزرسانی و ایجاد زمینهای اجرای قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان؛

(د) تأمین آزادی بیان مسئولانه و خلاقیت در عرصه‌های فرهنگ با تکمیل قوانین لازم و ایجاد شفافیت ضوابط؛

(ه) تأمین نیازهای فرهنگی آحاد ملت به ویژه زنان و جوانان.

۴-۲-۵ توسعه فناوریهای نوین فرهنگی

دولت یازدهم در صدد توسعه فناوریهای نوین فرهنگی از طرق زیر است:

(الف) توسعه خدمات و فعالیتهای فرهنگی و ارتباطی در فضای مجازی؛

(ب) حمایت از ایجاد شبکههای کابلی مبتنی بر پروتکل‌های اینترنتی برای اطلاع‌رسانی، خدمات فرهنگی و رسانهای توسط بخش غیردولتی؛

(ج) حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در انتقال فناوریهای پیشرفته فرهنگی و هنری؛

۴-۲-۶ توسعه زیرساختهای بخش فرهنگ و هنر

با توجه به اهمیت توسعه زیرساختهای بخش فرهنگ و هنر، اقدامات زیر در این حوزه انجام خواهد شد.

(الف) اصلاح و گسترش آموزش‌های فرهنگی و هنری در بخش غیردولتی؛

(ب) گسترش آموزشهای رسمی هنری در نظام‌های آموزشی ابتدایی، متوسطه و عالی؛

(ج) توسعه فضاهای فرهنگی و هنری برای نیل به استانداردهای ملی فرهنگ؛

(د) حمایت از پژوهشهای بنیادی، راهبردی و کاربردی در فرهنگستانها، پژوهشگاهها و دانشگاهها؛

(ه) توسعه زیرساخت صنایع خلاقه و فرهنگی در حوزه ادبیات، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، موسیقی و سینما؛

(و) سرمایه‌گذاری در توسعه صنایع تولید تجهیزات و مواد اولیه بخش فرهنگ و هنر.

برای تحقق راهبرد گسترش فعالیتها، فرآوردهها و تعاملات فرهنگی اولویتهای زیر قابل طرح است:

۴-۲-۷ رونق بخشیدن به اقتصاد فرهنگ

واقعیت آن است که سرانه تولید و مصرف کتاب، فیلم، موسیقی، تئاتر و سایر محصولات فرهنگی و میزان انجام فعالیت - های فرهنگی نظیر رفتن به موزهها، بازدید از آثار باستانی و سایر نمادهای رفتار فرهنگی که باعث فرهیختگی جامعه و رونق اقتصاد فرهنگ می‌شوند، در سطح رضایتبخشی نیست. دولت قصد دارد به کمک شناسایی موانع توسعه تولید و مصرف کالای فرهنگی، حمایت از اقتصاد فرهنگ و ایفای نقش تسهیل‌گر حمایت‌کننده در تولید محصولات فرهنگی، و همچنین تقویت زیرساخت‌های تولید محصولات فرهنگی و مهیا ساختن زمینه‌های انجام فعالیت‌های فرهنگی در جامعه، اقتصاد فرهنگ را رونق بخشد. تکیه بر سیاست‌های اعتباری، مالی و قانونی لازم، به همراه مدارا و تساهل در عرصه فرهنگ، کانون برنامه‌های دولت در این بخش خواهد بود. بخشی از برنامه اقتصاد فرهنگ عبارتند از:

(الف) برقراری تسهیلات قانونی و مالی برای آفرینش، توزیع، مصرف و صادرات فرآوردههای فرهنگی؛

(ب) حمایت از اقتصادی شدن بنگاههای فرهنگی؛

(ج) کسب جایگاه شایسته در تجارت جهانی محصولات فرهنگی؛

(د) کاهش عوارض بازرگانی ورود تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز بخش فرهنگ؛

(ه) کاهش مالیات تولیدات فرهنگی؛

(و) تقویت زیرساختهای فناورانه مرتبط با تولید، توزیع و مصرف کالاهای فرهنگی و انجام رفتارهای فرهنگی.

۴-۲-۸ تعامل فرهنگی با جهان و تعمیق دیپلماسی فرهنگی

تعامل فرهنگی واقعیتی به قدمت تاریخ بشر است و امروزه به دلیل گسترش امکانات ارتباطی، بیش از هر زمان دیگری مؤثر و واقعیتی گریزناپذیر است. ایران نیز از سابقه تمدنی و فرهنگی گستردهای در میراث فرهنگی جهانی برخوردار است و از این ظرفیت میتوان برای ارائه تصویری مثبت، فرهنگی، صلح‌دوست، و جذاب برای مردمان ملل دیگر استفاده کرد. این تعامل همچنین برای رساندن پیام انقلاب اسلامی ضرورتی مضاعف دارد. لذا دولت از مسیر گسترش ارتباطات فرهنگی، علمی و آموزشی؛ توسعه گردشگری بی‌المللی؛ گسترش همکاریهای متقابل فرهنگی با کشورهای جهان به ویژه در سطح منطقه و جهان اسلام؛ حمایت ویژه از انجمن‌های دوستی فرهنگی ایران و سایر کشورها به دنبال تقویت این تعامل خواهد بود.

(الف) پیشگامی در اشاعه جهانی فرهنگ معنوی؛

(ب) تلاش برای ارتقای جایگاه ایران در نهادهای بی‌المللی فرهنگی، ارتباطی، علمی، آموزشی، و گردشگری؛

(ج) گسترش همکاری‌های فرهنگی، آموزشی، پژوهشی در سطح جهان با اولویت کشورهای منطقه و اسلامی؛

(د) افزایش سهم بخش ایرانگردی و جهانگردی در اقتصاد ملی؛

(ه) حمایت ویژه از ایجاد انجم نهایی دوستی فرهنگی؛

(و) توسعه و تعمیق دیپلماسی عمومی و مردممحور.

۴-۲-۹ تضمین عدالت فرهنگی

اگرچه به دلیل ضرورت های اقتصادی و تنگناهای معیشتی همواره بر عدالت از وجه اقتصادی تأکید شده، اما کشور دارای ب عدالت یهای فرهنگی نیز هست. عدالت در دسترسی به فضاها، محصولات، فعالیت ها و رخدادهای فرهنگی به نحو نامتناسبی در کشور توزیع شده است. از این رو ضرورت دارد تا بر فراهم شدن شرایطی که در آن همه جمعیت کشور به شکل عادلانه های به امکانات تولید و مصرف فرهنگی و علمی، و شرایط بروز خلاقیتها و ظرفیتهای انسانی خود دسترسی داشته باشند تأکید شود.

۴-۲-۱۰ صیانت از باورهای دینی و ترویج آنان

مردم ایران نظام سیاسی دینمحور را برگزیدهاند. دولت نیز بر این باور است که ظرفیتهای بسیاری در اندیشه و معرفت دینی برای ساختن جامعههای فرهیخته، متعالی و رو به پیشرفت وجود دارد. از این رو بر اعتلای معرفت و توسعه فرهنگ دینی با تکیه بر منابع اصیل، دوری کردن از قشریگری، خرافهگرایی و انحراف، پرهیز از تبلیغات سطحی، اشاعه عقلانیت در فهم دین، و فراهم کردن شرایط زیست و زندگی دینی برای مؤمنان تأکید دارد. دولت معتقد است ترویج اندیشه دینی باید بدون تحمیل و اجبار، و از مسیر بهبود شرایط زندگی دینی و بر مدار عقلانیت و اسلام رحمانی صورت گیرد. اقدامات این اولویت عبارتند از:

(الف) اعتلای معرفت و توسعه فرهنگ قرآنی با تکیه بر منابع اصیل اسلامی؛

(ب) مقابله با قشریگری، خرافهگرایی و انحرافات دینی؛

(ج) ترک تبلیغات سطحی دینی و تقویت ارتباطات دینی سنتی و چهره به چهره و تقویت ارتباطات و گفتمانهای دینی بر پایه منطق، اقناع و استدلال.

(د) بهره‌مندی از فناوریهای نوین در توسعه آموزشها و تبلیغات دینی؛

(ه) اشاعه عقلانیت در فهم دینی؛

(و) ترویج رفتار دینی و تلاش برای تبدیل باورهای دینی به عملکرد اخلاقی.

۴-۲-۱۱ احیای ایران فرهنگی

ضرورت است تصویری فرهنگی متناسب با شان و جایگاه ایران در جهان بازتابانده شود. معرفی تمدن ایرانی - اسلامی، معرفی مفاخر و مشاهیر فرهنگ و تمدن اسلامی بدون سلیقه و رزبهای سیاسی و تنگنظری، تقویت خط و زبان فارسی به عنوان سرمایه ملی ایرانیان از هر قوم و مذهبی، تعامل با ایرانیان خارج از کشور و تقویت هویت ملی آنان، اهتمام به شناسایی، نگهداری و معرفی میراث فرهنگی ایران و تأمین زیرساختهای لازم برای استفاده از میراث فرهنگی در کلیت توسعه همهجانبه کشور، و فراهم آوردن زمینهای نقاشآفرینی فرهنگ در تقویت نشاط ملی و فرهیختگی و بالندگی جامعه، از تأکیدات دولت برای احیای ایران فرهنگی خواهد بود.

(الف) گسترش مراکز و برنامههای ایران شناسی در داخل و خارج از کشور؛

(ب) ایجاد زمینها و تأمین برنامههای لازم برای تقویت نشاط و همبستگی ملی؛

(ج) شناسایی و معرفی مفاخر و مشاهیر فرهنگ و تمدن ایران؛

(د) گسترش مبادلات فرهنگی بین کشورهای فارسی زبان؛

(ه) تعامل با ایرانیان خارج از کشور و تأمین نیازهای فرهنگی آنان؛

(و) اهتمام به شناسایی، نگهداری و معرفی میراث فرهنگی کشور؛

(ز) تأمین زیرساختها و ارتقای توان گردشگری در میان کشورهای دارای قرابت فرهنگی؛